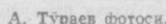

Бахоси 2 тийин.

Олмалик металлургалари, Чирчиқ машинасозлари, Ташкент областистинин барча меҳнаткашлари курашмаетваҗини Ҳинди-Хитой халқлари билан бирдам экинликларинин низоҳи қилмоқдалар.

МЕҲНАТ
ЗАРБДОРЛАРИ

ЯКУНЛАР ВА РЕЖАЛАР

Совет Иттифоқи коммунистларнинг улкан анжумани — XXIV сьезда саноқли кунлар қолмоқда.

Ҳар бир совет ишчиси, ҳар бир касб эгаси бу кутлуг кунга муносиб совға тайёрламоқда. Шундай дамларда эришилган ютуқларга бирма-бир назар ташлаб, навбатдаги қилинадиган ишлар, янги вазифа, янги режалар ҳақида фикр юритиш мароқлидир.

Областимиз меҳнаткашлари ҳам сьездан-сьезгача бўлган давр ичида халқ ҳўжалигини юксалтириш, коммунизм моддий-техника базасини яратиш соҳасида олға қараб катта қадам ташладилар. Саккизинчи беш йиллик вақти муваффақиятли баъжарилди. Саноат ишлаб чиқариш ҳажми анча кўпайди. Беш йиллик давомида бир қатор янги саноат корхоналари ишга тушди.

Область шаҳар ва районларида қўлаб турар-жой бинолари, маданий маиший хизмат кўрсатувчи объектлар қўриб битказилиб, фойдаланишга топширилди. Қишлоқларимиз қиёфаси анча ўзгариб кетди.

Аҳолининг моддий фаровонлиги ортган сайин, уларнинг харид қилиш қўбиллиги ҳам ортди бораётди. Беш йилликда областда қанақа товар обороти олдинги беш йилликдагига қараганда 1,5 баравар кўпайди. Савдо ташкилотлари ва умумий оғзатиш корхоналари тармоқлари кенгайди. Янгидан ўйлаб универсал магазинлар, ошхона ва рестороанлар ишга тушди.

Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ҳажми ҳам анча ортди. Кейинги йилларда Паркентда, Газалкентда, Қўйраб, Олмазор, Чирчиқ посёбна Советларида икки қаватли янги маиший хизмат кўрсатиш уйлари фойдаланишга топширилди.

Халқ маорифини янада ривожлантириш соҳасида ҳам кўп ишлар баъжарилди.

Областимиз қишлоқ ҳўжалиги меҳнаткашларининг беш йилликда эришган ютуқлари айниқса қўвончли бўлди. Қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларини етиштириш деярли барча турлари бўйича план ортиги билан баъжарилди. Мамлакатга беш йил давомида пландан ташқа-

ри қўлаб пахта, галла, каноп, сабзавот, қовун-тарвуз, узум, гўшт, сут, туҳум, жун ва бошқа маҳсулотлар етказиб берилди.

Юбилей йилида дала меҳнаткашлари айниқса, яхши натижа-ларга эришганликлари ҳаммаимизга маълум. Ўтган йили қолхозчи-лар, совхоз ишчилари, қишлоқ ҳўжалик мутахассисларининг фи-докорона меҳнати, партия ва со-вет органлари, ҳўжалик раҳбар-лари томонидан олиб борилган ташкилий сиёсий ишлар савияси-нинг яхшиланганлиги, партия ва ҳўкуматимизнинг оталарча ғам-хўрлиги туфайли пахта, каноп, шол, сабзавот ва бошқа қишлоқ ҳўжалик экинларидан кўп ҳосил етиштирилди ва бу соҳадagi мажбуриятлар муваффақиятли ба-жарилди.

Қолхоз ва совхозларимиз тўғ-риқсинчи беш йилликда ўз зими-латига янада юқори ва маъсули-ятли вазифа олдилар. Улар 1971 йилда 400 минг тонна пахта ети-тириш ва давлатга сотиш мажбу-риятини олдилар.

Бу ниятда маъсулиятли, ле-кин баъжарилиши мумкин бўлган вазифадир. Юксак мажбуриятни шараф билан баъжариш учун биз-да ҳамма шарт-шароит ва резерв бор. Эндилкида ҳамма гап шир-резервлардан моҳирона фойдала-нишмишга, ишни илгорлар таъ-рибоси асосида ташкил этиб, ҳар бир ҳўжалик, ҳар бир бригада, ҳар бир эвено бўйича дала ишчи-ларини намунали ташкил этиш-мишга боғлиқ.

Ўтган йили 8 та ҳўжалик план-ни баъжармади ва 4 минг тонна пахтани кам етказиб берди. Бун-дан ташқари, яна шу нарсани ҳам унутмаслик керакики, област-имиз бўйича ҳар гектаридан 26,2 центнердан ҳосил олинган ҳолда 25 қолхоз ва совхозда ҳо-силдорлик 15—25 центнер агро-ликларда ҳосилдорлик лоқал об-ласт даражасига кўтаришганда, у ҳолда қўшимча равишда 23 минг тонна пахта олинган бўлар-эди.

Шу билан бирга биз ердаги умумий фойдаланиш, унинг ҳосил-дорлигини ошириш ҳисобига ҳам пахта етиштиришни бирмунча кўпайтириш имкониятларига эга-

миз. Ваҳоланки, айрим ҳўжалик-ларда бу соҳада етарли иш олиб-борилмаётди. Ҳақиқатан бўлган-ердан фойдаланишга ҳўжасизлар-ча муносабатда бўлиш фактлари учраб туради. Ерни экишти таъ-бирлаш, ҳайдаш вақтида дала-этаклари, карта бурчаклари, йўл-ва дарҳат теваракларидagi анча-гина майдонлар экинмасдан қолиб-кегеди. Айниқса, катта йўл бўй-даги кенглиги 30—40 метр ва-ундан ортқ ҳам келадиган ерлар-индйиб ҳайдашмайди, умри бе-корга ўтиб келмоқда.

Бундан чиқадиган хулоса шу-ки, ердан фойдаланишда қатъий-тартиб ўрнатиб, суғориладиган-экин майдонларини қишлоқ ҳўжа-лик оборотида тўла киритиш ке-рак. Ана шу ҳисобга биз минглаб-тонналар қўшимча қишлоқ ҳўжа-лик маҳсулотлари олишимиз мум-кин.

Қолхоз ва совхозларимиз дав-латдан йил сайин қўлаб ўғит-олмоқдалар. Ҳўш, минерал ўғит-лар солиш ҳисобига ҳосилдорлик-ни ошириш ҳамма ерда ҳам бир-даражадами? Афсуски, бундай-деб бўлмайди. Қўпгина ҳўжалик-ларда минерал ўғитлардан иш-нинг кўзини билдиб фойдаланил-майди. Айрим ҳолларда тупроққа азот ўғити керагидан ортқича со-либ юборилди, фосфор ва калий-ли ўғитлар эса кам солинади. На-тижада ўғит солишдан олинди-ган самара кўнгилдангидек бўлма-ди. Бошқача қилиб айтганда, азот-ва фосфор ўғитларини солишда му-таносиллиқнинг йўқлиги ҳаракат-ли. Мамоат маблаг беҳудадан сарф-бўлади. Демак, қўзғага барча тур-даги минерал ўғитлардан нормада-кўрсатилган миқдорда солиш ке-рак.

Чигит экиш билан бир йўла-тупроққа минерал ўғит солиш-ҳам яхши натижа беради. Бироқ,-агротехниканинг бу самарали-усулидан кўп ҳўжаликларда ёмол-фойдаланилатири. Бу йил ана-шундай камчиликка ҳам барҳам-бериб керак.

Терим муддатларининг қўзғиб-юборилиши ва пахта териш маши-наларидан яхши фойдаланишнинг-оқибатида ҳам етиштирилган ҳо-силнинг бир қисми ноубуд бўлади. Кейинги йилларда қолхоз ва

совхозлар юқори умумий терим-техникаси билан кўпроқ таъмин-этилмоқда. Ўтган йили област-имизда машиналар билан 194 минг-тонна ёни ялпи ҳосилнинг 51-проценти териб олинди. Бу қол-хоз ва совхозларда машина тери-мига илхос қўйилганлиги, меҳани-заторларимизнинг маҳорати ортди-бораётганлигини кўрсатади. Қўп-гина ҳўжаликлар пахта териш-техникасидан моҳирлик билан-фойдаланиб, етиштирилган ҳосил-нинг эрта муддатларда йиғиб-териб-олишга эришмоқдалар. Ўтган йи-ли областда 47 ҳўжаликда етиш-тирилган ҳосилнинг деярли яр-миси, 19 ҳўжаликда эса 70 про-центи териб олинди.

Лекин ҳали ҳам машина тери-ми соҳасида сусткашликка йўл-қўйётган, терим машиналаридан-ёмон фойдаланаётган айрим ҳў-жаликлар бор. Уларда ҳамон кўп-меҳнатига эър берилмоқда. Ни-гим-терим вақтида шаҳарликлар-жалб этилади. Эндилкида маши-на теримини ҳар бир қолхоз ва-совхозда намунали йўлга қўйиш-пайти етиб келди.

Бу йил машиналар билан кам-деганди ҳосилнинг 70 проценти-ни териб олиш мажбуриятини оли-нди. Шунинг учун ҳам биз бу иш-га ҳозирдан тайёргарлик кўри-шимиз зарур. Аввалгидек, маши-на теримини ташкил этишга ҳаф-саласизлик билан муносабатда-бўладиган раҳбарларга нисбатан-асло ҳайрихоҳ бўла олмаимиз.

КПСС Марказий Комитети май-Пленуми барча партия ташкилот-лари, совет, қишлоқ ҳўжалиги-органлари эътиборини суғорила-диган ерлардан самарали фойда-ланиш, сув ҳўжалиги қурилиш-ишлари суғуратишни қўзғайтириш-масаласига қаратган эди.

Бу йилги мажбуриятимиз бўй-ича 6 минг гектар янги ер ўзлаш-тириш кўзда тутилади. Қолхоз-ва совхозлар бу вазифани му-ваффақиятли баъжариш учун бар-ча имкониятларга эгалар.

Областимиз сабзавоткорлари-ҳам ўз зиммаларига катта маж-бурият олганлар. Улар аҳолига-238 минг тонна сабзавот, 34 минг тонна картошка, 73 минг-тонна қовун-тарвуз, 44 минг то-нна узум, 25 минг тонна мева ет-казиб беришга аҳд қилдилар.

Бу вазифани ҳам муваффақи-ятли баъжариш учун илгорлар-тажрибасини кенг омаллаштири-шимиз, мавжуд резерв ва имко-ниятлардан тўла фойдаланиши-миз зарур. Резервлар эса анча-тона бор. Ўтган йили 13 қолхоз-ва 2 совхозда гектаридан атғи 30 центнердан картошка олинди,-лоқал сарф қилинган уруғлик-ҳам қопланмади. 18 қолхоз ва 8-совхозда сабзавот экинларининг-ҳосилдорлиги 30—70 центнер ат-рофида бўлди.

Ваҳоланки, илгор сабзавотчи-ҳўжаликлар ва бригадалар гек-таридан 200—250 центнерга ет-казиб ҳосил олмоқдалар. Саба-завот экинлари ҳосилдорлигини-ошириш учун мутахассислар-маъсулиятини ошириш, илгор иш-усулларини омаллаштириш юза-сидан пахта тadbирлар ишлаб чи-қиш, бу тadbирларни амалга оши-риш талаб этилади.

Биз чорвачилик маҳсулотлари-етиштириш ва давлатга сотишни-қўпайтириш юзасидан ҳам қатор-тадбирларни амалга оширишимиз-керак. Афсуски, қўпгина ҳўжа-ликларда чорвачилик аҳволи талаб-жавоб бермайди. Айрим-районларда чорва моллари туғғи-намайиб кетди. Бу, аввало, Оқ-қўрғон, Бекобод, Оржоникидзе ва-Ўрта Чирчиқ районлари чорва-дорларига тааллуқлидир. Юқори-Чирчиқ, Калинин, Пискент райо-нларида эса паррандалар сон анча-камайди.

Чорва молларини боқиш ва-парвариш қилиш ишлари яхши-йўлга қўйилмаганлиги туфайли-улар маҳсулдорлиги кам бўлмоқ-да. Чорва моллари туғғини қўпай-тириш, улар маҳсулдорлигини-ошириш таъминлашининг энг му-ҳим шартларидан бири озуқа ба-засини мустаҳкамлашдир. Бунинг-учун ем-хашак экинларини ара-лаштириш экиншга катта эътибор-бериш керак.

Ўтган йили қолхоз ва совхоз-ларда 700 гектарга яқин майдон-да маккажўхори хашаки лав-лаги билан қўшиб экинди. Нати-жа яхши бўлди. Бу йил ем-хашак-экинларини аралаштириб экиш-ишнинг областнинг барча қолхозла-рида йўлга қўйиш ва агротехни-ка тadbирларини ўз вақтида наму-нали амалга ошириш талаб эти-

лади. Ҳозирдан бошлаб қолхозчи-лар, совхоз ишчиларини ем-хашак-экинларини аралаштириб экиш-агротехникасига ўргатиш, селекта-лар ва бошқа техникани мансумга-шай қилиб қўйиш керак.

Ем-хашак етиштиришни қўпай-тириш ҳисобига чорва маҳсулдо-рлигини оширишга эришимиз ва шу йилнинг ўзидаёқ ҳар бир-соғин сигирдан кам деганда 2300-килограммдан сут соғиб олиниши-ни таъмин этишимиз керак. Дав-латга тошириладиган қорамол-ларнинг ўртача вазни 350 кило-граммдан, қўнларнинг вази эса-40—60 килограммдан кам бўлма-син.

Пиллачиларнинг озуқа базаси-ни мустаҳкамлаш юзасидан ҳам-зарур тadbирлар қўрилиши керак. Область қолхозлари ва совхозла-ри бу йил баҳорда кам деганда-5 миллион тупи қўчат ўтказиш-юзасидан зиммага олган мажбу-риятларини сўзсиз баъжаришлари-зарур. Ана шунда келгуси йил-ларда пилла етиштиришни янада-қўпайтиришга замин яратилади. Бу йил давлатга кам деганда-1380 тонна пилла сотишга аҳд-қилинган. Қўрт боқишга тайёр-гарлигини ҳозирдан бошлаб қў-зғайтириш керак.

Қўриниб турибдиги, область-қолхозчилари ва совхозлари иш-чилари ўз зиммаларига юксак-мажбуриятлар олганлар. Янги-марраларни ағалаш учун ҳозир-дан бошлаб барча қолхоз ва сов-хозларда дала ишларини авж-олдириш зарур. Қўпкам экин-кампаниясининг бошланғичига са-лоқли кунлар қолди. Мавжуд тех-никани сифатли ремонтдан чи-қариб қўйилик. Сара уруғ — мул ҳосил гаровидир. Дехқонла-рини ҳозирдан бошлабқоқ си-фатли уруғ тайёрлашлари, да-лага қўлаб маҳаллий ўғит-табиб чиқаришлари зарур.

Ҳеч шубҳа йўқки, областимиз-меҳнаткашлари КПСС XXIV-сьездини муносиб кутиб оладилар. Бу шарафли ишга маҳаллий-советлар ҳам ўзларининг муносиб-ҳиссаларини қўшадилар.

С. ТОШҚУЛОВ,

меҳнаткашлар депутатлари
Тошкент область Совети ик-
роил комитети раисининг
ўринбосари.

С Ъ Е З Д В А Х Т А С И Д А

ЛЕНИНГА АТАЛГАН ҚУТИЧА

«Таштекстильмаш» заводчи-нинг слесари Виктор Федоро-вич Суворов ўзининг янги иши-ни «Ленинга аталган қутича»-демонда. Бу қутича — длексия-ласдан ясалган бўлиб, беш кир-рали шаклдадир. Қутичанинг-қопқоғига ва ҳар томонига ус-танинг моҳир қўли билан В. И. Ленин суратлари ўйиб-нақш қилинган. Биз бу сурат-га қараганда ишга жуда бери-либ кетган Илйичини, унинг те-лефонда сўзлашиб турганини,-инибарда нутқ сўзлабганини... кўрамиз. Рассом дохийнинг ки-ёфасини анча ва маъноли қи-либ ифодалаган.

В. Ф. Суворов ана шу сурат-галерейси устида ишлаш учун-кўп йиллар мобайнида тайёр-гарлик кўрди. Виктор Федоро-вич 1924 йилдан буён партия-аъзоси, у, Ленин тўғрисида-бор гапларин илк дафъа 1917-йилда эшитди. Суворов ўша-вақтда Петрограддаги «Треу-гольник» заводига ишларди. У, казармалардаги солдатларга-агитацион материалларни етказ-иб бериб, большевикларнинг-берган тошйиряқларини бир-ичабор баъжарган эди. Питер иш-чилари Владимир Ильичнинг

шу шаҳарга келишини билди-б унинг кутиб олиш учун Финля-ндия похзалига жўнаганларида-улар билан бирга Виктор ҳам-борди. В. И. Ленин Кшесинс-кая саройининг балконида ту-риб нутқ сўзлаётганида Вик-торга пролетариат дохийсини-иккинчи марта кўриш насиб-бўлди. Ана шу учрашувлар еш-ишчининг хотирасида абадий-қолди. У, Ленинни дилга жо-қилиб, коммунистлик ешлар-союзи сафарига кирди. Петро-градия Юденичдан ҳинвола-қилди, Крошштадт есини бости-ришда қатнашди, ҳарф қўйла-диган заводда биринчи компо-зит коллективини ташкил-этишда қатнашди.

В. Ф. Суворов Ильичнинг-суратини биринчи марта рево-люциядан кейин завод газетси-си учун чизди. Ўша вақтларда-ана шу корхонада сураткаш-бўлиб ишларди. 1936 йилда-ишчи Виктор Федорович Ле-нинграддаги институтлардан-бирининг илтимосига кўра, еш-Волода Ульяновнинг образини-лўзат матрнига ўйиб нақшла-ди. Бу сурат Париждаги жаҳон-ияставкасига юбориладиган-майда металл буюмларни қуя-

диган янги станок учун зарур-эди.

Шундан кейин ҳаваскор рас-сомнинг қўли билан Лениннинг-йна бир қанча суратлари яра-тилди. Ҳозир шулардан бири-Ташкентдаги 42-мактабда ту-рибди. В. Ф. Суворов ана шу-мактабнинг фахрий пионери. Яна бир сурат «Таштекстиль-маш» заводига социалистик-мусобақа пешқадамларининг-стендини безатиб турибди. «Ле-нинга аталган қутича» кекса-устанинг сўнгги иши. Тез орада-Виктор Федоровичнинг туғил-ганига 70 йил тулади. Бу қути-чани ясаш осон бўла бермади. Чунки эски яралари азоб бе-рарди. Суворов бутун Улуғ-Ватан уруши даврида пнеда-аскарлар сафида хизмат қил-ди. Икки марта жаҳонатланди,-икки бор контузия олдди. Со-биқ фронтчининг куқрагини-олтнча жанговар мукофот беэаб-турибди. Буларнинг ёнидаги-Ленин юбилейи медалига В. Ф. Суворов шавкатли меҳнати-учун сазовор бўлди.

Ҳар кунги тоғ отар пайтида-Виктор Федорович дўстлари-билан биргаликда жоноқон за-водига ойнади. У, аввалгидек

қалбан ёш, кишиларга қаерда-фойдаси терса ўша ерда ҳозир-бўлади.

Кекса мастер ёшлар олдида-сўзга чиқшдан, завод газетаси-учун мақола ёзишдан сира-эринмайди. Виктор Федорович-маиометрларнинг ремонт қила-диган слесарь бўлиб ишлаб, еш-лардан муносиб ўринбосарлар-тайёрлаб етиштирмоқда. Кеч-қурун бўлса, у, ана шу ёшлар-нинг қўнчилигини ойнади. Суво-ров — марксизм-ленинизм кеч-ки университетининг охирги-курс тинловчиси, Фрунзе рай-он партия комитетининг штат-сиз инструктори.

Виктор Федоровичнинг кела-жакка мўлжаллаган анчагина-ижодий режалари бор. У, бу-йил «Аврора» крейсерининг-макети устида олиб бораётган-ишини тамомламоқчи, «Ленин-Миразқўд ҳаритаси енида» де-ган гравюрасини яратишга ки-ришмоқчи.

В. ШЕВЦОВ,
Ўзбекистон Телеграф
Агентлигининг мухбири.

«СОҒИНДИМ СЕНИ...»

ЛАВҲА

У бетоблиги туфайли Қрим-санаторияларида узоқ муддат-қолиб кетди.

Бу ерда ҳамма нарса етар-ли: дўстларнинг давраси кенг-осмон ҳам, денгиз бўлоқ суви-дек мусаффо. Турли миллат-фарзандлари бўлса, аҳил бир-онла аъзоларидай дилкаш ва-ширини сўз...

Шундай бўлишига қарамас-дан у туғилган уйини, она ту-роғини ва ишини соғинган эди.

Тоғ, билан даволашишга бо-рар экан, бугун Москвадан ўз-бек острадаси концертини те-левизор орқали олиб кўрас-тишлари едига тушди. Гарчи-ўзбекча қўшиқларни тез-тез-эшитиб турса-да, бу сафарги-қувончининг чеки йўқ эди.

Қулгида ўзбекининг ҳушо-во-зи, ёримили сози жаранглаб,-қўз олдида қўшли ўлка га-далана бошлади.

Кутилган дамлар этиб, эк-ранда таниш дикторнинг овози-жаранглаганда йигитнинг кил-рикларига ёш илашиб, қалби

қаттиқроқ талпинди. Ҳаёли қа-нотланди.

Концертни Луиза Зокирова-бошлаб берди: «Наманганинг-олмаси хал-хал пилибди...»

Бу мисралар йигит ҳаёлини-Наманганга олиб кетди.

У бахтиёр эди. У бегубор-эди. Унинг қувончи кўксига-сигмасди, айлиб юрди.

Экранда Виктор Зокиров-«Галзи, қизларини қўлаёт-ганда, элдатиларининг бутун-вуқуд қулоқ бўлиб тинглар-ди, бу қўшиқни. Улар ҳам ўз-бек йигитидек қўшиқ қанотида-олис-олисларга парвоз қили-шарди.

«Қуйла даврим хур қизи, Қуйла қалбим қолдузи...»

Бу қўшиқни дилкаш пифо-кор, хушбӯв овозида Раъно-Шарипова берилиб қуйлаб,-барча телетомошаборлари-ўзига ром етарди. Ром етарди-

ови эмас, балки шифобахш-овоз билан беморларни даво-лаётгандек туюларди.

Сўнг рақсалар, қуйлар ва-дйлабро қўшиқлар давом ета-верди. Йигит уларни шунчалик-берилиб тинглардики, ҳар бир-қўшиқ қалб торларини тертиб,-юрагига шуур, қуларига нуз-ташлаб ўтарди. Йигит жоно-жон дйер саломини янги куч-билан кутиб оларкан, она ти-лиси шунчалик ёнқилик, шун-чалик дйлабро, шунчалик маф-туноур экаланти билан фахр-ланди.

Телевизорда кўрсатувлар ту-гаганидан сўнг ҳам узоқ вақт-қуларани опоқ экрандан-узозмади. Лаблири бўлса беиҳ-тиёр шивирларди:

«Соғиндим сени дйер, Соғиндим сени дйдор...»

Ҳадемай у соғайди. Дйери-ва дйилди қузурунга қайтди. Ленин бу қўшиқ унинг ҳамро-ҳи бўлиб қолаверди.

Ш. УМАРОВ,
Қрим.

ВИКТОР ВАУЛИН бир неча йилдан бери Тошкент темир йўл бўлинишасига қарашли 1-вагон ремонтни депосида катта мастер бўлиб ишлаб келмоқда. У раҳбарлик қилаётган коллектив тошйиряқларини доим 120 процентга етказиб адо этипти. Суратда: ўртоқ В. Ваулин, Ф. ЛУТФУЛЛАЕВ фотоси.

СЎНГГИ ПОЧТАДАН ҚАРДОШЛИК ИТТИФОҚИ БИЛАН—КОММУНИЗМГА!

Қатрада қуёш акс этгандек, армиямиз сафларида ҳам халқларимиз дўстлигининг ёрқин мисолини кўриш мумкин. Ватанмиз жанубий чегараларини қўриқлаётган Қизил Байроқ ордени Туркистон Ҳарбий округи қисми ва бўлимларининг шахсий состави ахл олада елкама-елка туриб партия XXIV съезди шарафига олинган социалистик мажбуриятларни бажариш учун курашмоқда. Оқруғ газетаси «ФРУН-ЗЕВЕЦ»нинг кечаги сониди ана шу ҳафта жонли ҳикоя қилинган.

Маълумки, Улуғ Ватан уруши йилларида халқларимиз ўрасидаги буюк ва бузилмас дўстлик галабаларимиз гарови бўлди. Бу дўстлик гитлерчиларнинг хом ҳайлини пуча чиқарди. Уруш йиллари фашистлар Германияси устидан қозонилган галабада Ватанимизда яшовчи ҳамма халқ ва элат вакиллари ажойиб жасорат намуналарини кўрсатдилар. Газета халқлар дўстлигининг ҳаёт-

бахш кучи ҳақида ҳикоя қилар экан, армия ҳаётида бу дўстликни мустаҳкамлаш юзасидан олиб борилаётган жуда кўп ишларни мисол қилиб келтирди. Жангчи газетонлар съезд олдидан вақтасида турган ўн беш қардош республикадан олинган хилма-хил намуналар билан таъинландилар. Газетон ички кўш саҳифада туркистончи жангчи билан республиканинг пойтахти жонажон Тошкент бўйлаб эскурсия қилади. Жангчи қаерга бормасин, кимлар билан учрашмасин халқлар дўстлигининг баҳра олиб зафарлар кучлиётганининг гувоҳи бўлади. Бу эскурсия айни чоғда армия ва халқ бирлигининг ёрқин тасволи ҳамдир.

Қизил Байроқ ордени Туркистон Ҳарбий округининг «Фрунзе» газетаси коллективи СССР нинг 30 йиллиги байрами олдидан мазмунли сон чиқариб, ижодий ютуқда эришган.

ЯНГИ БОҒЛАР ЯРАТИЛМОҚДА

Бекобод районидagi 2-«Дав-варзин» совхозининг қиёфаси ўзгариб бораётган. Бу ерда янги-янги турар-жой бинолари фойдаланишга топширилди. Яқинда совхознинг 2-бўлими илчи ва хизматчилари учун катта бағи клуб биноси ҳам битай деб қолди.

Шу кунларда совхознинг меҳнатсевар кишилари гайрат қилишиб, янги боғ-роғлар яратмоқдалар. Ҳозир 7000 дан ортиқ тут кўчатлари ва бошқа мевадори дархат кўчатлари ўтқазилган бўлиб, боғларнинг ўрнатилиши шилари бошлаб юборилди. Айниқса, З. Каримов, С. Қодиров, А. Раҳмонов каби меҳнатсевар кишилар кунига 90—100 тупдан ортиқ кўчатларни ўтқазмоқдалар.

Т. УСМОНОВ.

«ТУЛҚИНДАН ТОВУШЛАР»

«Диктат! Диктат!», Меҳнат Қизил Байроқ ордени В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети, журналистика факультети радиоусулидан гапирарми!»

Мана, бир неча ҳафтадирки, дорулфунун радио тугарағида ташкил топган «Тулқиндан товушлар» радиогозетаси мунтазам суръатда ўз эшиттирилари олиб бормоқда. Эшиттирилган факультетнинг фото ва радио тугарағи иштирокчилари томонидан тайёрланган «Ўзбек радиосининг тарихи» фотосендида эса радио тарихига оид фотосуратлар, радио ҳақида айтилган фикрлар бор.

«Қишқи сессияга тайёргар»

«Факультет янгиликлар», «Тенгдошларнинг ижоди», «Беш минут поэзия» сингари рубрикалар эшиттириланиш асосини ташкил этади. Университет «Дилавоз» ансамбли қатнашчилари радиогазета орқали ўзларининг шўх куй ва кўшиқлари билан иштирок этиб келишган. Эшиттирилган студентлардан А. Собирова ва Э. Абзатовлар дикторлик қилишмоқда.

Суратда: (чапдан) катта лаборант Х. Шоумаров ва кафедра мудири Ғ. Салимовлар янги эшиттирилган эшитиб кўриш-япти.

Ф. ЛУТФУЛЛАЕВ.
Автор фотолари.

БАХТ КУЙЧИСИ

Ўзбек совет адабиётининг ярим асрлик тараққиёт босқичида бу адабиётни, таъбир жоиз бўлса, «йўрқақд»нингдан авайлаб, ардоқлаб, меҳр-муҳаббат билан тарбиялаган Ҳамза Ҳақимзода Нисий, Ғафур Ғулом, Ойбек, Абдулла Қаҳҳор, Уйғун, Комил Яшинлар билан бир сафда турган адабиётимиз жонқуярларидан бири Ҳамид Олимжондир.

Шоир Ҳамид Олимжон 1909 йил 12 декабрда Жиззахда дунёга келди. Унинг болалик йиллари Туркистонда, миллий-озодлик ҳаракатлари кескин тус ола бошлаган, ўлка меҳнаткашларининг собор қосасти бўлиб, эзувчиларга қарши кураш авж олган бир даврда ўтди.

Етти яшар Ҳамид 1916 йил миллий-озодлик қўзғолонини ўз кўзи билан кўрди. Жиззах меҳнаткашларининг оломон бўлиб курашга шайлангани, бенисоф эксплуататорларнинг адабини бошлаб бергани Ҳамиднинг кўз ўнгидида рўй берди. Ута кутурган ваҳший ҳоким синфлар қўзғолончилардан шафқатсизлик билан ўч олдилар.

Ҳамид Улғун Октябрьнинг нурафшон тоғини кўрди. Озодлик эриб, бахти хайт бағишлаган Улғун Октябрьнинг зафарли юршиш унла жуда ёшлариданқоқ илхом ва ижод бағишладик! 15 ёшдан унга қалам тутқазган ва янги ҳаёт, янги турмуш мадҳини куйлашдак эзгу, шарафли, мўътабар масъулиятли вазифани адо этишга киришгани шундан тўғри элган ана шу давр романтики, ана шу давр тақозоси бўлди!

Ҳамид Олимжоннинг янги турмуш кучогига, кураш ва алангадан гирдобига бошлаган, унга ўтти юрак, қатъий, кескинлик ва шайри эҳтирос бағишлаган граждонлик бурчи худди шу таразда унга юксак дид, қобилият, ижодий баркамоллик ҳам ҳаял этди. Бир томондан, муттақил олға оқиб бораётган янги ҳаёт, иккинчи томондан, шоирнинг юксак романтик кайфияти, ўй-ке-чималари—уни янги ижод бўстонлари сари бошлади: илхом,

ижод гулдусталарини—тутди унга! Ҳамид Олимжон шу янги ҳаёт бўстониди, унинг мўл-кўл ноз-неъматларидан баҳраманд бўлиб камолотга эриша борди. Бу борада, айниқса илғор рус адабиёти, биринчи галда Пушкин, Лермонтов, Горький, Маяковский ижод мактабларининг ижодий таъсирлари кучли бўлди. Шунинг билан бирга Ҳамза Ҳақимзода Нисий ва Садриддин Айнининг революцион поэзияси, юксак го-вай-бадий асарларининг бара-кали таъсирини ҳам алоҳида таъкидлаб ўтиш жоиздир.

Ҳамид Олимжон ҳамиша ҳаёт билан ҳаммафас бўлди. Мамла-катимиз ҳаёти, халқимиз турму-шидаги бирор-бир воқеа—ҳадиса кузатувчан, изланувчан, заҳмат-

содда, раван ва аниқ тасвири, ширин ва назокатли мисралари ўқувчи қалбини қамраб олади. Шоирнинг юксак оптимизми ижодига доимий барҳатлик, баркамоллик, жозиба бағишлайди.

Элим яшар осийиш ва, шод Улкам, ўзи янги бир жаҳон—Ўзбекистон номли бир жаннат Боғларида ором олар жон. Бахт қайнайди соғ-булоқларда, Дамларимиз ўтар беозор, Шаҳарларда, Боғлар, тоғларда, Элим кучган мангу бир баҳор. Шоир қалби эл-юрт муҳаббати билан жўш уради. Ҳақини, қон-дош-жондошларини бахтиёр кўрган шоир ўзининг беҳа—бе-ада хур инсон эканлигини аён ҳис этади. Бу туйғу унга олам-олам

тонати ана ҳам равшан, ана ҳам аниқ кўринди шоирга. Шоирнинг беқисс маҳорати, ижодий меҳнати, ҳаракати, бутун сарфарбарлик лаёқати ягона ма-садага бағишланди:

Ўйра агар томирда қонинг, Азиз бўлса бир парча қонинг, Керак бўлса номус, виждонинг, Бўлсанг йити, бўлсанг ҳамки қол:

Қўлингга қурол ола! Ҳамза асос солган революцион ҳарбий-сиёсий лириканинг энг ахши, энг кучли давомчиларидан бири бўлган Ҳамид Олимжон сўнгги дамбага социалистик реал-изм ижодий методининг софли-ги, биллурдай тоза ва мусофолли-ги учун курашди. Совет адабиёти-ни юксакликка кўтариш, унинг чинакам тарбия воситаси бўлиши учун кайгурди.

Ҳамидона соддалик, раволик, жўшқинлик, юксак говайилик мак-таби бир қатор ёш умидли шоир-ларимиз учун муҳим дастур бўл-ди. Ҳамид Олимжонга хос бўл-ган тиниқ оптимизм, умид бахш-лик ҳисси унинг поэзиясига до-имийлик, ҳарорат ва зўр таъсир қилиб бахш этди.

Серзавқ, шоду-хуррамлик он-лариди Ҳамид Олимжоннинг ҳам муборак, майин ва ёқимли овози биз билан жўр, ҳамонандир. Унинг «мен» деб нидо этишда ми-нинг-минглаб бахтиёр, гўлғун ҳаётдан мамнун совет киши-синг юрак қаъридан янграб жо-ққан овози дилларга раван жо-қлади. Мана, ўша ҳамиша тирик симонинг юрак садоси:

Ҳамма нарса мени қаршилар, Ҳар бир кўртса менга сўзлар роз.

Мен юрганда боғларга тўлар Факат бахти мақтаган овоз. Ҳамид Олимжон турган кун-нинг 60 йиллиги кенг нишонланёт-ган ушбу шоду-бақ давларда унинг қонил ишонч билан айган куй-даги ажойиб, кўкур маъноли гап-ларни ана ҳам жарангдор янграй-ди: «Ўзбек адабиёти—ғалаба, шодлик ва бахт адабиёти сифати-да яшайди».

У. САЛОХИДИНОВ,
педагогика фанлари кандидати.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА СОФИЯ

Болгария меҳнаткашлари Болгария Коммунистик партиясининг X съездининг муносиб кутиб олишга тайёрланиб, оммавий социалистик мусоба-қани кенг авж олдириб юбор-дилар.

ТАСС мухбирлари шу кун-ларда Софиядаги 6-Сентябрь номи заводда бўлдилар. Бу завод давлатга қарошли «Бал-анна» бирлашмасининг энг янги корхоналаридан бири-дир. Завод коллективи ўтган йили Болгарияда ишлаб чиқа-рилган жами электронара — кутаргичларнинг сал кам 60 процентини тайёрлаб берди.

6-Сентябрь номи завод коллективи пойтахтда бирин-чилар наторида съезддаги меҳнат вақтасида ишлаб бош-ладилар. Улар шу йил биринчи нартлар планини мудатидан илгари бажариб, махсусотлан-илган сифатини ахшилаш ва меҳнат унмодларини оши-ришга аҳд қилдилар.

ПРАГА

Павльон шахридаги В. И. Ленин номи чехословач маши-насозли комбинати илмий—тадқиқот институтининг кон-структорлари ва инженерлари атом электр станциялари учун махсус бу турбиналари кон-струкциясини тузишга кириш-дилар. Дастлабки кингата атом электр станциялари учун не-ралли ускуналарни СССР етқа-зиб беради. Ана шу станция-ларда Совет Иттифоқидан кел-тирилган туртта реактор ва Чехословачияда ишлаб чиқа-рилган сангизта буг турбина-си ишлайди.

РУЁБГА ЧИҚМАЙДИГАН МАКСАДЛАР

ВАШИНГТОН. (ТАСС). АҚШ ҳукуматининг итисодий сийсатини кўзга кўриган Аме-рика мутахассислари қатъий таъкид қилмоқдалар. Прези-дент ҳузуридаги итисодий кеңашнинг собиқ раиси У. Хеллер конгрессда гапириб, президент Никсоннинг макту-бидида ёзлон қилинган итисодий

ДУНЁ ХАБАРАРИ

ДЎСТОНА АЛОҚАЛАР

Илгари Вильно Тернаковичда бўлган киши унинг ҳозирги қиё-фасига диққат қилиб қарамаса, худди ўзгармагандай кўринади. Кишлоқ қишлоқлигича турган-дай. Аслида Чехословачиянинг бу қадимий қишлоғи ўзгариб бораётган. Йул чеккаларидидаги ун-жойлар худди териб қўйилган-га ўхшайди. Улар ортида Рима-ва дарёси соҳиллари бўйлаб кооперативнинг зини майдонлари кўзга ташланган.

Мейинги йиллар ичиди Вильно-вода катта-катта ўзгаришлар юз берди. Узоқ рус қишлоғи-Тула областадаги «Объединение» кол-хози билан алоқа ўрнатилганини бунга асос бўлди. Мазкур колхоз билан дўстлашмиш 1964 йилда ЧССРда коллективлаштириш бо-ланган дастлабки пайтда лавбо бўлган эди. Хўжалик тарихи топангига бир неча йил бўлиш-га қарамай, ахвол ночор эди. Ҳар бир соғин ситгидан соғиб олинмаганди сит илгари 1800 литрдан ошмасди.

1964 йили кооперативчилар де-легацияси Тула областада меҳ-мон бўлишди. Уларо сўхбат узоқ чўзилди. Уларо мусобақа туғри-сида шартнома имзоланди. Деле-гация составида кооперативнинг ҳозирги раиси, Нитрадаги олия кишлоқ хўжалик мактабининг собиқ талабаси, инженер Ладис-лав Асталош ҳам бор эди.

«Объединение» колхозиди бул-гангичи ҳақида у шундай ҳикоя қилади:

— Биз бутун диққат-этибори-мизни дўстларимизга қарва-чилик қандай йўлга қўйилгани-гига қаратдим, негани, қорвалчи-бизда кейинчалик асосий тармоқ бўлиб қолмиш керак, эди. Бу-нинг учун қўл меҳнатини меҳа-низациялашга зоотехника фани-нинг сўнгги тасвирларини ишлаб чиқаришга татбиқ қилиш керак-лигини тушуниб олдик. «Объ-единение» колхозчиларининг кўп-йиллик таърибисини ўзимизда қўллансак, катта фойда бериши-ни тушунидик. Улар уша пайтда ҳар бир соғин ситгидан урта хи-собда йилгига 3200 литрдан сут соғиб олишарди.

Нелишлган шартномага му-вофиқ, туланилар Вильно Тери-ановичга ўз таъриблари ҳақи-да маълумот бериб туришарди. Бу ерда эса мазкур таъриб диқ-қат билан ўрганилар, чуқур та-қил қилиниб, кўрсаткичлар бил-лан таққослангилар. Улар вақ-ти-вақти билан ЧССРга амалий маслаҳатлар, керак бўлган та-дирда амалий иш билан ёрдам бериш учун ўз мутахассисларини юбориб туришди. Чехословачия кооперативининг вакиллари ҳам ўз навабатида мусобақадеш кол-хозга бир неча бор бориб ке-лишди.

Шартнома тузилганидан кейин орадан бир йил утган Вильно Тернаковичга «Объединение» кол-хозининг раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Енаторина Ельсуконинг ўзи ҳам нелиб кетди.

Мусобақадеш дўстларнинг ама-лий ёрдамлари ўз самараларини берди. Фермаларда ҳар бир со-ғин ситгидан соғиб олинмаганди сут миқдори аста-сенин ушиб борди.

Утган йили бизда об-ҳаво паст келди. Шундай бўлишга қара-масдан кооперативчилар бошоқли экинларнинг ҳар гектаридан 26,8 центнердан ҳон олишди. Бу ерда туланилар диққатини жалб эт-сан қандай лаволагидан юқори ҳос-ил олишарди. 50 гектар ерда энил-ган қандай лаволагидан 602 центне-ран ҳирмон кўтарилди.

Кооператив аъзоларининг меҳ-нат кунига туланидагидан ҳам ҳам анча ошди. Ҳозир хўжалик аъзо-лари йил давомида олган бошқа махсусотлари ҳисоб қилинмага-нида 16.090 крон (1.600 сумдан) даромад олишмоқда.

Вильно Тернаковичдаги кооп-ератив хўжалигининг ривожланиб бораётган барча соҳаларида иш-чи кучлари, асосан, ёшлар етиш-майди. Шунинг учун правление кадрлар билан хўжалигини мус-таҳкамлашга қаранат қилиб, бар-ча чора-тадбирларни амалга оширмоқда. Кооперативчиларга уй-хўш нуриб беришда, кооп-еративда 10 йил ишлаб беришга иелган ёш оилаларга шахсий уй қуриб олишлари учун қара бе-рилади. Кишлоқ ақинидаги те-мир йўл атрофида чиройли пот-тедлардан иборат янги посёлка қад кўтарди. Шу ернинг ўзиди мактаб биноси ҳам қурилаётган.

— Кишлоқ тун кучогига кирди. Вильно Тернаковичнинг кучлари худди шахар кучлари каби ча-роғон бўлиб кетди. Кооператив раиси мени кузатиш учун стан-циягача бира келди. Ладислав Асталош сўхбатини тугатар экан, деди:

— Мана кўринганми, дўстинг билан мусобақалашганимга ун-дан ҳам маслаҳат, ҳам ёрдам олганманс.

Ю. ПАЛО,
Чех журналисти, (АПН—Прагапресс).

ПРЕЗИДЕНТНИНГ РУХСАТИ БИЛАН

НЬО-ЙОРК. 4 февраль. (ТАСС). «Чикаго трибун» га-зетаси хабар беради: Америка Сайгон қўшинларининг Лаосда-ги операциялари пани Ва-шингтон билан Сайгонда иш-лаб чиқилган ва уни прези-дент Никсон 27 январда тас-

диқлаган. Шу планга мувофиқ ҳужум операцияларида Сайгон режимининг соддат ва офицер-ларидан 25 минг киши ва Американинг соддат ва офи-церларидан 9 минг киши қат-нашмоғи керак.

КАССЕЛДА ЗАБАСТОВКА

Касселдаги (ГФР) педагогика институтининг студентлари забастовка аълон қилдилар. Улар шахар маъмуриятининг машгулотлар ўтказиш учун институтга аудиториялар бе-ришдан бош тортаётганигига

қарши норозилик билдирмоқда-лар. Ана шу бидим юртининг студентлари кўп йиллардан бе-ри машгулотлар учун мўлжал-ланмаган биноларда лекциялар тинглашга мажбур бўлиб кел-моқдалар.

(ТАСС).

Табиий офатдан зарар кўрган Шарқий Покитон районларига ду-пейнинг турли чеккаларидан ёрдам келтирибди. Бу районларда исти-қомат қилаётган аҳолига озиқ-овқат ва саноат молларини етқа-зиб беришда совет «МИ-8» вертолётлари катта хизмат кўрсатмо-қдалар. Улар ёрдамида бир ой ичиди мамлакатнинг 30 пунктига 30 минг килограммга яқин моллар табиб келтирилди. Суратда: Дикка аэропортида «МИ-8» вертолётга табиий офатдан шикастанган аҳоли учун мўлжалланган локлар ортқилимоқда.

Л. ЧУЙКО фотоси, ТАСС.

ФАН ВА ТЕХНИКА

ЯНГИЛИКЛАРИ

ИЗОТРОП «ЯШИН КАНТАРГИЧЛАР»

КНЕВЛИК олимлар ясаган ва жорий этган тритийли ионизатор деб аталмиш чоргоқ бир кўрилма статик зарядларни йўқотди.

«Безар» статик электр заряд-лари йилгиса, дахшатли кучга айланиши мумкин. Масалан, ҳа-ракатда бўлган сунъий тола ип-ларида вақти келиб кучланиши 15 минг вольтга борадиган зарядлар ҳосил бўлади.

Тритийли ионизатор — почта марказида келадиган энгил ме-талл диск ени квадратлариди. Шунинг бир томонида водо-род изотопи — тритийга туйин-тирилган юққа титан қатлами югуртирилди. Тритий парчала-нар экан, бата зарралар чиқара-ди. Шу бата зарралар ҳаво қат-ламини ионлаштиради, яъни за-ряд ўтказувчан ҳолатга келтира-ди. Шундай — «яшин кайтаргич» орқали электростатик зарядлар ерга бемалол ўтиб кетеди. Украин ССР Фанлар академиясига қарашли ядро тадқиқотлари ин-ститутининг илмий қодимлари В. А. Ковтун, В. А. Степаненко, А. И. Ячурк шу изотоп «яшин кайтаргичлари» яратдилар.

МИКРООРГАНИЗМЛАР ЕРДАМИДА

Халқ Болгариясиди витамин-лар, гормонлар препаратлар ва мураккаб оқсил моддалар олишини микробиологик синте-з усуллари ишлаб чиқилди.

Яқинда мамлакат олимлари ўз ҳаёт фаолиятида глюкоки-сизда ферменти ишлаб беру-чи микробиологизмларни селек-ция қилишди. Бу ферментнинг тозаланган препарат озиқ-ов-қат саноатда консерва ва бош-қа махсусотларнинг таъзини ахшиловчи модда сифатида қўлланила олади.

Олинган янги препарат-антибиотик сифатида хирургик практикада (айниқса, йиринг-лаш ва яллиғланган жараёнлари-нинг олдин олшда) кенг қўл-ланилиши мумкинлиги аниқлан-ди.

БИНОЛАР УЧУН «КИНИМЛАР»

Бинолар умрини узайтиру-чи «кинимлар» яратиш устида кўпгина мамлакат олимлари илмий кузатишлар олиб бори-дилар. Яқинда Германия Де-мократик Республикасини Қури-лиш Академиясининг бир груп-па илмий ходимлари бу борада оригинал метод тақдиф этди-лар.

Немис олимлари бинолар де-ворини атмосфера ўзгаришлари таъсирига берилмайдиган, пин-шук ва кўркам кўриш-олина (пенастекло) плиталари билан қоплашнинг амалий аҳамиятига алоқини исботлашлар. Ар-зон ва чидамли плиталар бир вақтининг ўзиди иссиқликни изо-ляция қилувчи материал ҳам бўлиб хизмат қилади. Немис олимларининг бу тақдифи кўп мамлакатларда қизиқиш туғ-дирмоқда.

(ТАСС).

БЕНЗИН УРНИГА СУЮЛТИРИЛГАН ГАЗ

Япония, Дания ва бошқа баъзи бир мамлакатларда кўп автомобилларда бензин урнига ёқилган сифатида суюлтирилган пропан-бутан газларнинг ара-лашмасидан фойдаланимоқда. Суюлтирилган газларда ишлов-чи двигателлар атмосферага нисбатан бирмунча кам заҳарли моддалар чиқаради. Янги ёқил-ган бензинга нисбатан анча ар-зон бўлиб, автомобиль двигате-ли хизмат даврини икки бара-вар оштиради. Чет эллик мута-хассисларнинг фикрига қура, суюлтирилган газлардан ёқилган сифатида фойдаланиш самара-ли бўлиб, унинг катта истиқбо-ли бор.

Қ. АХМЕРОВ,
хўжалик фанлари кандидати,
докент.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

«СОНДА ЙЎҚ КЎЧАЛАР»

Шу сарлавҳа билан таъзама-нинг утган йил 8 октябр соғида босилган хабарда Қўбоний рай-онидида «Иркутск», «Кува» кўча-лари электр нури билан ёритилма-гани таниди қилинган эди.

Шаҳарни ёритиш конторасининг бошлиғи С. Толовнинг редак-цияга хабар беришча, газета таъ-диди ўғри деб топилган ва юю-қиди кўчаларга, электр симлари ўтказилган.

Спортив

СОВЕТ ФИГУРАЧИЛАРИ — ГОЛИБ

Швейцарияда ўтказилган Евро-ча чемпионатида совет фигурачлари ажойиб галабага эришди. Москвалик студентлар Ирина Роднина ва Алексей Уланов яна Европа биринчилигининг голиби бўлишди. Қолган икки мукофотли ўринга ҳам совет спортчилари чиқишди. Утган йилдаки бу йил ҳам ленинградлик Людмила Смирнова билан Андрей Сурайкин кумуш мукофот билан тақдирландилар. Бронза медаллари эса москвалик Галина Карелина ва Георгий Проскуринга тегди.

«МЕХНАТ»

БАСКЕТБОЛЧИЛАРИ МУВАФФАҚИЯТИ

Тбилис шаҳрида баткетбол бўйича хотин-қизлар командалари СССР чемпионатининг биринчи тур мусобақаларини ўтказдилар. «А» классининг иккинчи группасида мусобақалашган Тошкент уйсозлик комбинатининг баскетболчилари турнирда иккинчи ўринни олдилар. Улар Новосибирск ва Волгоград «Динамо» коллективларини 67:58, 73:62 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Майдон эгаларига ҳамшаҳарларимиздан устун чиқишди. Шундай қилиб, тошкентлик баскетболчи қизлар 1—3 ўрин учун бўладиган биринчи финал группасида қатнашдилар. Бу группадан Олмаота, Ростов, Фрунзе, Тарту, Кишинев, Ереван шаҳарларининг коллективлари билан куч синашдилар.

Эркак баскетболчиларимизнинг омади келмади. Тошкент Давлат университетининг республикакизи номидан Кишинев шаҳрида қатнашган командаси уч унрашувдан иккитасида мағлубиятга учраб, учинчи ўринни эгаллади. Энди университет спортчилари иккинчи турда 2—16 ўринлар учун курашдилар.

МОҲИР САНЪАТКОР

Баҳор кунларидан бири эди. Босмаҳона ишчиларининг шодлиги кескиз. Босмаҳонада концерт бергани машҳур санъаткорлар келармиш, деган гап тарқалди. Дарҳақиқат, бир гуруҳ артистлар келишди. Улар орасида Ўзбекистон ССР халқ артистлари Юнус Ражабий, Имомжон Икромов, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистлар Рихси Ражабий, Марьям Алишоева, Ориф Қосимов, Зокиржон Солиқов, Халим Ибодов ва бошқалар бор эди. Уларни босмаҳона коллективини катта таваддул ва зўр қувонч билан кутиб олишди.

Клубда катта концерт бўлди. Тингловчилар ва томошабинлар бу концертни сира-сира хотираларидан чиқармайдилар. Уша вақтларда ана шу босмаҳонада 9-разряд ҳарф тўрчи ишчи синфатида Илҳом Тўраев ҳам ишлар эди. Бу концерт унинг қалбидан санъатга бўлган муҳаббатини уйғотиб кетди.

Шу-шу бўлди, Илҳомжон ички-кички музикаларни хиргой қилиб юрди. Санъатга бўлган катта ҳавас уни музикани кунт билан машқ қилишга қорлади. Илҳомжон гижжака чалишни ўргана бошлади. Аммо ҳавас бошқа, соз чалиш бошқа. Илҳомжон сазни тўғридан-тўғри чалиб кетар-кетар, сазни қўлига олиб созлашдан тортиб, то бирор куйни чалгунга қадар қанчадан-қанча меҳнат қилмади, дейсиз.

Орадан кўп ўтмай матбаачиларнинг «Печатник» клубига республикаимизнинг моҳир созандаси Ориф Қосимов музика раҳбари этиб тайинланди. Илҳом Тўраевни ҳаваскорликдан ҳақиқий санъатқўлига олиб чиққан шу бастакор бўлди.

Илҳом Тўраевда «Қашқарча», «Гўра қозик», «Тошкент уфори», «Қаландар чаландоз» куйларини тезда ўрганиб олди. Сайлов участкаларида, клубларда берилган концертларда катнашиб, бир неча бор биринчи даражали дипломлар билан тақдирланди.

И. Тўраев қатнашган тўғридан-тўғри сазовор бўлганлигини тез-тез радио студияга чакрилиб турарди эди. Илҳомнинг қўли камонга келиб қолганини кузатган Ориф Қосимов уни

БОЖАЛАР ОВГА ЧИҚДИ

Одатда бож бож билан учрашганда шун билан бошланган сўбат илҳимчи билан тугатувчи эди. Лекин биз таъриф қилган божлар сўбатни май билан бошлангилар, сўбат билан тугатилар.

Бунга қараганки, бир неча йиллардан буюн Ўрта Чирчиқ райони, Ленин номида қолхоз фермасида ҳалол меҳнат қилиб келатган Рустам Хожикўлов Келес посёлкидаги божаси Жамил Шайхисломов унга меҳмон бўлиб келди.

Жамил божаси Рустам ташрифи шарофига беш-олтита дўстларини чақириб, катта зинафат берди. Зинафат ярим кечага чамаси. Катта-кучага шиналар буютилади.

Ярим кечага борганда Жамилнинг ҳамқилишқ дўстлари улар билан хайрлашиб, уй-уйларига тарқалишди. Уйда ёлғиз қолган кайфи тароқ ички бож аламаларга ҳасратлашиб ўтиришди. Жамил Шайхисломов божаси Хожикўловни қўлига қўлиб қўлади, шунда:

— Хўш, бож ишлар қалай? Кўринишдан ишларнинг чакни эмасга ўхшайди. Ҳар ким ҳам қолхоз фермасида ишласан экан. Пичоги мой устида бўлар экан.

Ҳар қалай ёмон эмас. Ҳозирча ҳеч нарсадан камчили

гим йўқ. Ишимдан хурсандман.

Жамил Шайхисломов маъсада тушунмаган соддадил божасидан ранжиган бўлди ва миясида тинчлик бермаётган нора фикрларини тилга олди.

— Менга қара, бож, ҳали ҳам содда экансан. Ке, очтиқчага гаплайшай олайлик. Маслаҳатга кўнсанг, биринликда овга чиқамиз.

— Шу пайтда-я! Қарға, нима олаймиз?— Рустам яна соддалик билан таажжуб оҳангига сўради.

— Э, қил-қизил гўл экансан-ку! Қарға буларди, эртага сеннинг ферманга овга чиқамиз. Ана ундан кейин кўрасан, пичоги-нинг мой устида ўйнашсин.

Икки бож бир фикрга келиб, эртага нима иш қилиш керак, қим-қим билан қарерда учралишиб қарак, туни билан мижна қўймай режа тузиб чиқишди.

Ов олдиндан тузилган режаларга қўра Рустам Хожикўлов тоғи оғи биланок ўз қолхозига жўнаб кетди. Келес гишт заводининг ишчиси Жамил Шайхисломов қоронғуда қаттиқ ялашиб, танишган дўстлари Абдурашид Орифжонов билан Раҳмат Йўлдошевларни олиб

«ГАЗ—51 79—87—ТШВ» маркази машинада божаси ишлатган ферма томон йўл олди.

Улар машинани катта йўл ёқасидан ичкарига, қўздан панаароқ жойга қўйиб, ўзларини кутиб турган Хажикўлов билан учрашдилар. Қишлоққа тун ўз пардасини ёйиши билан пахтазорлар орасидан ферма томонга қўл олди. Шайхисломовнинг божаси Хожикўлов кундуз кунли қолхоз фермасидаги бўрдоқига боқиб қўйилган учта навазини мўлжалга олиб, бир чеккага ҳайдаб қўйганди. Улар бу қоромолларни ҳайдаб машинага ортидилар.

Соат тўнги учларда ови «қўнган келган» икки бож шаҳар томон йўл олди.

Машина Бектемир посёлкисига етиб келганда тунги патрулда юрган Ўрта Чирчиқ райони ички ишлар бўлимининг милиция ходимлари Т. Суяров, А. Қўчқоров ва жиноят қидирув бўлимининг оператив инспектори Г. Трофименко ўртоқлар бемаҳалда дайдиб юрган бу машинадан шубҳалидан, тўхта-тишти уринишди. Улар андиғи машина ҳужжатларини су-раб текширмоқчи бўлиб турган ҳам эдиларки, улар автомаши-нави юқори газ билан ҳайдаб

ЯНГИ шеърлар

Ҳар зарраси ўзи бир ҳосил,
Ундан яшнаб гул, янроқ
улар.
НАЗАРМАТ.

САЛОМ ҚУЁШ

Табириклиман сени
Қувонч билан ҳар кун
Чунки сенсан шу ҳаёт
Кумуш мурларинг-ла
Энг муқаддас орзум — чўғ
бўлиб,

Абад лонузлаган эй қуёш,
Бутун одамзод номидан
Таъзим атсам доим эғиб
бош.

Г. АҲМАДИН.

СЕН КЕЛГАНДА

Сен келганда, жонгинам
Барпо,
Ҳамма нарсаси қулиб боқали.
Увулловчи шамол ҳам ҳатто,
Майини қўйдай дилга ёқди.
Чана: чалар баланд
тераклар.

Таъзим қилар чайқалиб тол
ҳам.
Бўйра каби майса барганлар,
Ўз ёшлигини кўришар баҳам.
Яшнаб кетар гулзор беқийс,
Мавж уради анҳорда зилол.
Еш келиндай уйғотиб ҳавас,
Сени бўлиб туғилар ҳаёл...
Сен келганда азизим Барпо,
Баҳор бўлиб яшнар ҳамма
ёқ.

Қора туйли оқшом ҳам
ҳатто,
Бахтимадек кўринар оппоқ.
Расулжон ЮНУСАЛИЕВ.

ПОИТАХТИМИЗДАГИ Оқтепа майдонида «Прибор» саломи жойлашган. Унинг коллектив республикаимизнинг қороналари, ташиқлотлари, институтларини турли асбоб-ускуналар билан жиҳозлаб борасида лигидан-яғни тадбирларини амалга оширмоқда-лар. Суратда: республика ташиқлотларининг вакиллари салоида намоёнш этилаётган кўргазма билан танишишмоқда.

МОВИЙ ЧОРВОҚ

ДЕНГИЗИ СОҲИЛИДА

Тоғ этакларидан тортиб, суя мавжлашиб турган жойга қадар ҳамма ёқни ўрмонзор қоплаган... Чорвоқ сув омбори соҳида бўлажак дам олиш зонасининг атрофи лойиҳада ана шундай кўзга ташланади. Бу лойиҳани «Союзгипролес-хоз» Бутуниттifoқ лойиҳалаш-тириши институтининг Ўрта Осиё филиали тузиб чиққан. Чорвоқнинг бутун чап соҳили лойиҳа лойиҳаси бўлиб қолган, унинг соҳилларида санаторий-ларнинг, пансионатларнинг, дам олиш уйлари, болалар шифохоналарининг, шу жумладан «Ўзбек Артеки»нинг кор-пуслари қад қўтаради.

БИЛИБ ҚЎЙГАН ЯХШИ

● Баъзан, киши лажб бўла-ди, боши оғриб, руҳияти бузи-лади. Инча сабабдан шундай бўлади? Бунга витаминнинг етishмаслиги асосий сабаб деб жавоб беришди, мутахассис-лар.

Никотин кислотаси ана шун-дай касалликдан сақлайди. Бу хил кислота асли витамин бўлиб, шол қишқидан олина-ди.

Шол қишқидан В. (тиамин) В. (рибофлавин) витаминлари бор. Улар билан ошқозон-ич-как касалликларини даволаса бўла-ди. Улар асаб системасини мустаҳкамловчи воситалардан ҳисобланади. Асаб ва ошқозон-

ичкак касалликларини даволаш-да ҳам кенг қўлланилади.

● Узоқ умр кўрганга не етсин! Аммо, баъзан кишилар эрта қариб қолганликларида нолишадилар.

Одамларнинг эрта қариши-нинг бир қанча сабаблари бор, албатта. И. И. Мечниковнинг фикрича, бунга асосан йўғон ичакда пайдо бўладиган за-ҳарли моддалар сабабчи экан.

● Гурунчада холин моддаси бор. У одамзод жигарида со-дир бўладиган модда алмаши-нувиға ижобий таъсир қилади. Холин моддаси жигарда ор-тиқча ёғ туپланишига йўл қўй-майди ва ичакларнинг мустаҳ-кам бўлишига ёрдам беради.

ОТА—ВОЛА МЕРГАНЛАР

Тўламатнинг ови бу гал ҳам ўн-гидан келди. Қишлоқдан бир неча чакирим ўзоқлашганда қўй кўраси томондан итларнинг овози қўло-ғига чалинди.

У дарҳол йўлни Шўрбасой то-мон солди. Қўлига дўриқ олиб, атрофни кузатди. Оқсидан тепа-ликлар оша бўри келарди. Тўла-мат кўшотарини ўқлаб, ўқонлар-ни белгига боғлаб бўрини кута бошлади.

Орадан бир неча дақиқа ўтар-ўтмас ўқ овозидан то бағри лар-зага келгандек бўлди. Улка излаб юрган йиртиқ ер тилишди.

Бу Тўламатнинг биринчи отган ўлжаси эмас. У отаси билан кўп иллардан бери овчилик қилади. Асил бобо Хондайлик қишлоғи-нинг мерган овчиларидан эди. Ов-га чиққанда доимо ўғли Тўламат-ни бирга олиб борарди.

Ўтган мавсумда Тўламат Асил-боев 45 та тулки, 4 та савсар, 2 та бўри терисини давлатга топ-ширди. Ҳозир ҳам у қўлида ил-тиги билан то бағрида ов овлал-жориди. Довюррак овчи қишлоқ ён-атрофига йиртиқчиларни яқи-лаштирмапти. Хўналиқнинг қўй ва моллари ҳам қишдан соғ-са-ломат чиқяпти.

Т. САРИБ,
Бўстонлик райони.

«СЕМУРГ»

КИНОГА ОЛИНМОҚДА

«ЎЗБЕКИСТОН» киносту-диосида таниқли адиб Х. Оди-жоннинг «Семург» поэмаси асосида бадий фильм тайёр-лашга ҳозирлик қилинмоқда. Ҳозир янги фильмни суратга олиш учун зарур бўлган ҳар хил декорациялар, костюмлар тайёрланаяпти. Суратда: «Се-мург» фильми учун мўлжал-ланган костюмлар намуналари-нинг эскизларини кўриб туриб-сиз.

Л. Глауберзон фотолари.

— Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама

ВА Эълонлар

Театр

ТАВОНИ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВ-ЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИ-ДА — 6/II да Севилья сарторши 7/II да Жизель (кундузи), Лайли ва Мажнун (кечуруни).

ХАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/II да Йўлчи юлдуз, 7/II да Йўлчи юлдуз (кундузи) Шоҳ

Эдип (кечуруни), 9/II да Маша-қатли йўл.

МУКНИМИ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВ-ЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6/II да Менинг жаннатим, 7/II да Менинг жаннатим (кундузи), Ха-лима (кечуруни), 8/II да Бахт туйи.

Я. М. СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОН-ЦЕРТ ЗАЛИДА — 7/II да 1-абоне-мент бўйича 4-концерт лекция (кундуз соат 2 да).

Кино

Бонивур қалби (2-серия) — САНЪАТ САРОНИ, «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ИЛЛИГИ» (кундуз ва кечуруни), «КОМСО-МОЛ 30 ИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, кеч 8 да).

Севги нафосати — «СПУТНИК» (кунфт соатларда), «ВОСТОК», «МОСКВА» (кундуз ва кечуруни), «ЧАНКА» (кеч соат 6 да).

Яшия ҳалқачалар — «СПУТ-НИК» (тоқ соатларда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 30 ИЛЛИГИ» (кун-дуз ва кечуруни).

Сайха (2 серия) — НАВОНИ НОМЛИ (кундуз соат 12 ярим, 3, 5 яримда ва кеч соат 8 да).

Шпесардагил қувноқ даврлар — «КОМСОМОЛ 30 ИЛЛИГИ» (орта-даб соат 10.15 минутда, кундуз соат 2 ярим, 4.15, минут ва кеч соат 6, 9 да).

Дирентор (2 серия) — «ЧАНКА» (кундуз соат 12, 3 ва кеч соат 8 да).

«БАҲОР» КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

6 февраль

ҚАҲРАМОН ДАДАЕВ

ИЖОДИЙ КЕЧАСИ

Кириш сўзи — Анавар ИСРОИЛОВ.

КАТНАШАДИЛАР:

СССР халқ артисти, Давлат ва Ҳамза мукофотлари лау-реати

МУКАРРАМА ТУРҒУНБОВЕВА

СОЛИСТЛАР: Милоҳат ДАДАБОВЕВА, Хайрулла ЛУТФУЛЛА-ЕВ.

Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист Раҳшон ШАРИПОВА, Ноила БАШИРОВА.

ДОИРАЧИЛАР:

Ўзбекистон ССР халқ артисти Раҳим ИСАХУЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар Тўйчи ИНОҒОМОВ, Ғофур АЗИМОВ ва бошқалар.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар САЛО-ХИДДИН ТУХТАСИНОВ, Раббим ХАМДАМОВ.

Музыка раҳбари — Бахтиёр АЛИЕВ.

Программани Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган ар-тист Муҳаммад ҚОРИЕҶУБОВА олиб боради.

Шеърларни Темирмалик ЮНУСОВ ўқийди.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

Коллектив бўлиб келиш учун зияволат қабул қилинади.

Вилетлар «Баҳор» концерт зали кассасида кундуз соат 12 дан сотилади.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

13 февраль кеч соат 8 да ва 14 февраль кундуз соат 2 ва кеч 8 да

ЎЗБЕКИСТОН САНЪАТ УСТАЛАРИ ИШТИРОКИДА

КАТТА КОНЦЕРТ

„ОҚШОМ ДАВРАСИ“

КАТНАШАДИЛАР:

СССР халқ артисти, Давлат ва Ҳамза мукофотлари лау-реати

МУКАРРАМА ТУРҒУНБОВЕВА

СССР халқ артисти

САОДАТ ҚОБУЛОВ

Ўзбекистон ССР, Туркистон ССР ва Қоразалпоғистон АССР халқ артисти

КОМИЛЖОН ОТАНИЕЗОВ

Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар: Маъри-фат УБАЙДУЛЛАЕВА (Анджон), Ғофур ХОИНИҚУЛОВ (Анджон), Раъно ИЗОМОВА, Раҳшон ШАРИПОВА, Эргаш КА-РИМОВ.

СОЛИСТЛАР: Фахриддин УМАРОВ, Милоҳат ДАДАБОВЕВА, Камолддин РАҲИМОВ (Наманган), Уринбой НУРАЛИЕВ, (Анджон), Турдунли САДУЛЛАЕВ (Наманган), Мадамин ва Зайнобиддин ЮСУПОВЛАР (Марғилон), Одиқон ОХУНЖОНОВ.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистлар: Раббим ХАМДАМОВ, Қарамон ДАДАЕВ, Зоҳиджон ОБИДОВ, Махмуд ЮНУСОВ.

Солиқдорлар: Комунар КОМИЛОВ, Тоҳир РАНАБОВ, Фазилат ШУКУРОВА, Ханим ЖАЛОЛОВ, Носир ҚОСИМОВ.

Музыка раҳбари Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ар-тист Салоҳиддин ТУХТАСИНОВ.

Программани Эргаш КАРИМОВ ва Ҳасан ЙУЛДОШЕВЛАР олиб боради.

Вилетлар Марказий «Юбилей» спорт зали ва Свердлов номи концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ ТОШКЕНТ ЯККА КИЙИМЛАР ТИКИШ

ФАБРИКАСИ ҲАР ХИЛ КИЙИМЛАР ТИКИБ БЕРИШ УЧУН

БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Эришлар, аёллар ва болаларнинг мавсумиёб ва қишқи палы-толарини тикиб бериш мuddати — 20 кун.

Эришлар, аёллар ва болалар костюмлари, Тиниб бериш мuddати — 10—15 кун.

Муҳали кийимлар 30 кун ичнда тикиб берилади.

Фабрика: эришлар, аёллар ва болаларнинг шимлари, эри-шлар ва болалар сорончаси, аёллар ички кийимлари (3-5 кун ичнда тикилади), аёллар ва болалар кўйлаклари (3-7 кун ичнда тикиб берилади) ни қабул қилади.

ФАБРИКА АТЕЛЬЕЛАРИ ШАҲАРНИНГ ҲАММА РАЙОНЛА-РИДА ЖОЙЛАШГАН

ЛЕНИН РАЙОНИ	ҲАМЗА РАЙОНИ
1-ателье — Киров кўчаси, 31-уй;	7-ателье — К. Маркс кўчаси, 53-уй;
2-ателье — «Правда Востока» кўчаси;	12-ателье — 4 турар-жой ша-ҳарчаси, Проентная кўчаси;
3-ателье — Киров кўчаси, 37-уй;	23-ателье — Қўйлиқ бозори;
6-ателье — Кафанов кўчаси, 108-уй «Госгипал бозори»;	КИРОВ РАЙОНИ
2-ателье — Ш. Руставели кўчаси, 52-уй;	15-ателье — Ж. Обидова кў-часи, 15-уй;
«Шедлин» ательеси —	25-ателье — Учительская кў-часи;
Б. Хмельницкий кўчаси, 24-уй;	26-ателье — Уста Ширин кў-часи.
ОКТАБЕР РАЙОНИ	КУБИШЕВ РАЙОНИ
3-ателье — У. Юсупов кўча-си, 5-уй;	20-ателье — Машиш хизмат уйи — Луначарский шоссеи;
24-ателье — Уйғур кўчаси;	18-ателье — Високопольная кўчаси — Академиклар шаҳар-часи.
17-ателье — Октабр бозори.	26-ателье — Луначарский маркази.
ЧИЛОНЗОР РАЙОНИ	Қўйлақлар 6, 13, 17, 24-ательеларди;
8, 13-ателье — «Чилонзор» савдо маркази;	Болалар буюмлари 5, 8, 17 ательеларди;
34-ателье — Вешёгач бозори;	
35-ателье — Оқтепа масси-ни, Есенин кўчаси;	
Муҳали кийимлар, аёлларнинг ички кийимлари Б. Хмель-ницкий кўчаси, 3-уйдаги ательеларда қабул қилинади.	
УРТОҚЛАРИ ЯККА КИЙИМ ТИКИШ ФАБРИКАСИ ХИЗМАТ-ЛАРИДАН ФОЯДАЛАНИҒИ	

Тошкент ГРЭС коллективни Ўзбекистон ССР энергетика ва электрлаштириш министри А. Хамидовга онаси респу-блика миёсидидаги шахсий пенсионер

Қория ХАМИДОВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия илҳор қилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриятининг босмаҳонаси Тошкент шаҳри,

№ А—1682. ИНДЕКС — 64697. Р — 02215